

Jaarverslag 2021

Inleiding

Andreas Hetfeld is de kunstenaar van het bekende 'Het gezicht van Nijmegen'. Wanneer je het trappetje in het gezicht opklimt, kun je door de ogen van het Romeins verleden naar de stad kijken. Andreas heeft inmiddels zijn atelier gevestigd in Sancta Maria. Ook het beeld op de voorpagina is van zijn hand. Het doet denken aan onze situatie in een zoektocht naar toekomst. De ons bekende kaders zijn transparant

geworden. We zweven naar de opening en zoeken een ruimte waar we opnieuw onze vingerafdruk kunnen plaatsen. Tussen vingerafdruk en de zwevende mens verschijnt een ei. Wellicht een verwijzing naar het Ei van Brancusi in Het Kröller-Müller Museum. Dat 'ei' heet eigenlijk 'Het begin van de wereld'. Maar het kreeg al snel de naam 'Ei van Brancusi'. Volgens de kunstenaar zelf stelt deze asymmetrische eivorm de volmaakte schoonheid voor. De gereduceerde, compacte vorm verwijst niet alleen naar het begin van de wereld, maar ook naar het begin en het mysterie van het menselijk leven.

Het lijkt alsof we onszelf opnieuw (uit)vinden: wie kunnen, moeten, mogen en willen we zijn? Het is de vraag naar het ei van Columbus. En misschien is het antwoord helemaal niet zo ingewikkeld. Breek je tent op, ga op reis. Word opnieuw geboren en maak een nieuw begin mogelijk en ontdek de Ander in de ander.

Op de drempel van 2022 starten we in Stads klooster Mariken met een wisseling van het bestuur. We hopen dat we de beperkingen van corona achter ons kunnen laten en we hopen dat we mogelijk ook een nieuw onderdak kunnen creëren in Sancta Maria aan de [Bredestraat 170, 6543 ZZ Nijmegen](#).

We schreven het beleidskader 2021 midden in de coronacrisis in de verwachting, dat het snel over zou zijn. We werden achterhaald door de tijd. En nog indringender dan in het begin vorig jaar stellen we ons de vraag: 'Iedereen lijkt wel terug te willen naar het oude normaal, maar was het oude normaal wel zo normaal?' In dit jaarverslag maken we de balans op. We kijken met de ogen van een recent verleden naar de toekomst. We hanteren daarbij de indeling van het beleidskader.

De 'Stichting Stads klooster Mariken' heeft in de [statuten](#) drie doelstellingen geformuleerd.

1. Het vormen en in stand houden van een 'stads klooster', als forum waar maatschappelijke, culturele en religieuze initiatieven bijeenkomen. Elkaar inspireren en versterken om beter te voorzien in de behoeften in de samenleving op het gebied van spiritualiteit, bezinning en zingeving.

2. Bij te dragen aan de zoektocht naar een nieuwe positie van de kerken in de samenleving. Dit doen we door een uitwisseling tussen kerkelijke en maatschappelijke initiatieven te stimuleren, waarin zij enerzijds de eigen tradities opnieuw vertalen en anderzijds elkaar inspireren en verrijken. We bevorderen de sociale cohesie in Nijmegen en omgeving, door het genereren van meer aandacht voor spiritualiteit en zingevingsvragen in het publieke debat.
3. De 'Stichting Stadsklooster Mariken' heeft mede ten doel dat de door de bijbel en de spiritualiteit van Augustinus geïnspireerde geloofsgemeenschap (voorheen 'Stichting Augustijns Centrum De Boskapel') waaraan de idee van het stadsklooster is ontsproten, onder het dak van het Stadsklooster kan bloeien. En dat het Stadsklooster in de verwezenlijking van haar doeleinden blijft inspireren en dragen. Hetzelfde geldt voor andere geloofsgemeenschappen die zich met onze stichting en haar doel willen verbinden.

Aan elke doelstelling zijn meerdere projecten en activiteiten gekoppeld.

- Projecten gericht op een brede doelgroep (doelstelling 1 en 2): 'De Roze Werkgroep', 'Spiriscapes'/'Nimma Talks', 'Voltooid leven', 'Om Alle Zielen', 'Profetisch alternatief', 'Hybride Stadsklooster', 'Kloostermaaltijden' en 'Leerkring de Regel van de Liefde'.
- De activiteiten die vooral op de gemeenschap zijn gericht (doelstelling 3): 'actualisatie werkgroepen', 'vieringen' en 'communicatie'.
- Verder is er één overall project dat zowel de gemeenschap als een bredere doelgroep betreft: 'huisvesting'.

Hieronder een terugblik op alle projecten en activiteiten.

De Roze Werkgroep

De 'Roze Werkgroep' heeft met Valentijnsdag een [Roze Viering](#) georganiseerd. In oktober tijdens de Coming Outweek is een [viering](#) in Stadsklooster Mariken een vaste activiteit geworden. Deze viering gevolgd door een napraatsessie. Stadsklooster Mariken is op verzoek van het 'COC' en de 'Gemeente Nijmegen' aangesloten bij de 'Werkgroep Coming Out'. Deze werkgroep is geïnitieerd door de Gemeente Nijmegen. De activiteiten van de 'Roze Werkgroep' en de aansluiting bij de gemeentelijke werkgroep maken dat het Stadsklooster Mariken een duidelijke positie heeft voor de '[Regenbooggemeenschap](#)' in de regio Nijmegen (zie ook: [Lesbian Festival Nijmegen - Geloof in mij](#) en [Mindmix](#)). Els Verheggen heeft hier als bestuurder zorg voor gedragen.

Spiriscapes/Nimma Talks

We hebben in het project '[Nimma Talks](#)' samengewerkt met 'Bindkracht 10', 'Ieder Talent Telt' en 'United for all'. Samen maakten we [podcasts](#) en videoproducties voor en met jongeren. We ontdekten de behoefte bij jongeren aan gesprekken over allerlei aspecten van persoonsvorming en 'mental health'. Er is een grote behoefte aan een luisterend oor, aan stilte en reflectie. De behoefte is groot maar het blijkt lastig om een passende structuur te vinden. Dat wordt de uitdaging voor 2022. De belangstelling voor 'Nimma Talks' groeit binnen 'Bindkracht 10', het

'ROC' en bij de 'Gemeente Nijmegen'. 'Nimma Talks' kent een podcastgroep en een videoteam. Hiernaast een opname voor een podcastgesprek in het JongerenStip. Ook vermelden we een voorbeeld van een [videoproductie](#) die jongeren maakten over daklozen.

Voltooid leven

Alle aandacht voor corona heeft dit thema enigszins verdrongen in het publieke debat. We verwijzen hier toch even naar de activiteiten van vóór de coronapandemie. In 2020 organiseerden we een groot [Symposium 'Voltooid Leven in de zorg'](#). De geplande vervolgactiviteiten kunnen opnieuw worden opgepakt als de actualiteit hierom vraagt en er menskracht voor is.

Om alle zielen

Op dinsdag 2 november 2021 stonden we stil bij Allerzielen met 'De gang van het gemis'. Een sfeervolle, ingetogen viering waarin ook de overledenen van de gemeenschap herdacht werden. Van de viering werden video-opnamen gemaakt die zijn bewerkt tot een online persoonlijke belevingstocht langs verlies en verdriet. En een weg van hoop en perspectief: '[De gang van het gemis](#)'. Hiermee is het mogelijk om op een eigen moment in de eigen omgeving de eigen gang te gaan. Inmiddels heeft dit event (in 2021 voor de 10^e keer) een vaste plaats in onze agenda en spreekt ook duidelijk een groep aan, die niet regelmatig in onze kapel komt.

Profetisch alternatief

De plannen voor een 'corona bezinningsdag' hebben we helaas niet kunnen realiseren vanwege de voortdurende pandemie.

Hybride Stadsklooster

De lockdown heeft ons de kans geboden de kwaliteit van de online vieringen te verbeteren. Het project '[Hybride Stadsklooster](#)' is officieel van start gegaan met drie onlinebijeenkomsten op 28 september en 5 en 12 oktober, met als doel te onderzoeken hoe we nog verder vorm kunnen geven aan een hybride stadsklooster.

Van '[De gang van het gemis](#)' (Allerzielen) zijn video-opnamen gemaakt, waarmee online een persoonlijke belevingstocht kan worden gemaakt over verlies en verdriet (zie hierboven).

Het online koffiedrinken via Zoom – gestart tijdens de eerste lockdown – was voor een vaste groep een ankermoment in de week. Het mooie is dat ook regelmatig nieuwe gasten aansluiten.

Het online vergaderen is inmiddels 'normaal' geworden en vormt een goede aanvulling zijn op fysiek vergaderen.

In juni 2021 is de nieuwe website van Stadsklooster Mariken live gegaan (de website biedt meer mogelijkheden voor onlineactiviteiten. Je kunt nu zelfs [online een kaarsje branden](#). Er werden sindsdien regelmatig kaarsjes gebrand. Van die mogelijkheid werd onder meer ook goed gebruikt gemaakt bij de presentatie van de website en tijdens de Roze Viering.

Kloostermaaltijden

De kloostermaaltijden konden door corona geen doorgang vinden. Hopelijk kan dit goede initiatief van Bart van Straaten toch weer worden opgepakt. We hebben wel op zondagmiddag een 'Salontafel' in de Advent mede georganiseerd.

De '[Salontafel](#)' is een moment van bezinning, inspiratie en gesprek. Het gezamenlijk eten bindt God en mensen aan elkaar. In de hele bijbel speelt eten een belangrijke rol wanneer God en mensen elkaar ontmoeten. Samen met kok Rob Beernink van 'Koken aan de Waal' en met gastsprekers en deelnemers werd nagedacht over 'leven in tijden van verwachting' en over de verbondenheid die samen eten geeft.

Leerkring 'De Regel van de liefde'

In het laatste kwartaal zijn we begonnen met een 'Leerkring rond de Regel van Augustinus'. Dit is een initiatief van onze meditatiegroep en de [Familia Augustiniana](#). Nu Stadsklooster Mariken steeds meer vorm krijgt, is het interessant om samen na te denken over de actualiteit van deze oudste westerse kloosterregel. Het gaat dan niet zo zeer om uiterlijkheden maar om de geest van de regel.

Actualisatie werkgroepen

De voorbereidingen zijn in 2020 door Bart van Straaten gestart. Ruud van Gisteren heeft afgelopen jaar dit werk voltooid. We beschikken nu over een actueel overzicht van leden, werkgroepen, contribuanten en relaties.

Vieringen

In verband met de geldende corona maatregelen – met name door de diverse lockdowns – zijn we lange tijd aangewezen geweest op de online vieringen. In 2021 hebben we ook Aswoensdag online gevierd. En voor het tweede jaar Palmzondag, de Goede Week en Pasen. Alle voorbereidingen voor een fysieke Kerstviering waren in volle gang, toen we noodgedwongen toch weer moesten overstappen op een online Kerstviering in verband met de derde lockdown. Voor de muzikale ondersteuning is daarbij dankbaar gebruik gemaakt van de langzamerhand steeds professionelere [video-opnamen](#) waarin de pastor, de dirigent, de vaste pianist en enkele zangers van het koor veel energie hebben gestoken. Zodra het mogelijk was zijn we weer fysiek gaan vieren. Uiteraard met inachtneming van de maatregelen. Dat betekende onder andere dat niet het voltallige koor kon zingen, maar slechts een kleine afvaardiging ervan. De fysieke vieringen zijn ook steeds te volgen geweest via onze livestream en (ook achteraf) via ons YouTube-kanaal. Daarvoor is de URL wekelijks te vinden op de website en wordt actief verspreid via onze 'Mariken-app' (met ruim 40 deelnemers). Het gemiddeld aantal pageviews per viering bedroeg 80; met uitschieter naar 277 voor de Kerstviering! Een vast streamteam verzorgt de video-opnamen. We zien een enorme ontwikkeling: het gebruik van de camera's en het inzoomen op details, het presenteren van de liedteksten, enzovoort. In juli 2021 hebben we afscheid genomen van twee leden van de werkgroep kinderen. Zij hebben – na vele actieve jaren – besloten de werkzaamheden te beëindigen. Inmiddels is een aantal nieuwe ouders en grootouders bereid gevonden om de helpend hand te bieden bij het uitvoeren van de activiteiten.

Communicatie

In 2021 is de wekelijkse 'Kluizenaarsmail' in de corona tijd voortgezet. Door de onvoorspelbaarheid tijdens de pandemie bood deze mail de mogelijkheid om de gemeenschap van actueel nieuws te voorzien (deze nieuwsbrief is bij de 100-ste editie recent van naam veranderd en heet nu '[Marikenmail](#)'). Het verschijnen van de kwartaal uitgave '[Op de Hoogte](#)' werd in 2021 daardoor opgeschort.

Heel goede ervaringen hebben we opgedaan met korte pitches aan het eind van de live-viering en vlak voor de koffie. De korte toelichtingen op diverse thema's zoals 'de gang van het gemis', de 'Roze vieringen', 'Nimma Talks', 'huisvesting' en '[bestuur](#)', leidden tot gesprekken en vervolgacties.

Op basis van deze pitches hebben we ook de [inspiratieavond](#) vormgegeven. Deze avond heeft er onder meer toe geleid dat er [vier nieuwe bestuursleden](#) zijn gekomen.

In de corona periode is vooral veel aandacht geweest voor de interne communicatie. De externe communicatie richtte zich met name op de projecten, zowel voor de inhoud als de verantwoording.

Huisvesting

Eind 2021 worden de contouren van [Sancta Maria](#), zowel inhoudelijk als ruimtelijk steeds duidelijker. Na een lange periode van bouwstress, werd de verbouwing in oktober 2021 weer voortgezet. Het gerenoveerde gasloze woonzorg complex wordt opgeleverd in 2022. De werkzaamheden worden met [respect voor het verleden](#) uitgevoerd. Zuster Martialis nam in 1981 afscheid van haar Sancta Maria met een mooie herinnering. Zij schreef een tekst die als leidraad geldt voor de toekomstige bewoners: '*Dat in Sancta Maria mag blijven, de geest van liefde en vriendschap, van warme aandacht en tedere zorg. Een Geest die heelt en beschermt, die gemeenschap sticht, waarbij iedereen zichzelf kan zijn.*'.

